

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

סדר קדושים | מסכת חולין קל"ו - קמ"ב
פרשת האזינו | ב' - ח' בתשרי תשפ"ז (19-13 לספטמבר 2026)

מן התלמוד חולין קל"ט, ב'

אמר רב כהנא: לדידי חזיין וקיימן שיתסר דרי
בפתי מילא, והוה קרא "קירי קירי". הוה חד
מינייהו דלא הוה קרי "קירי קירי". אמרה לה
חברתה: סומא, אמרי קירי קירי! אמרה: סומא,
אמרי קירי בירי. אתיה ושחטו

לדידי חזיין - אני בעצמי ראיתי
שיתסר דרי - שש עשרה שורות
קירי - אדוני
אתיה ושחטו - הביאו אותה ושחטו אותה

הסבר: רב כהנא מתאר שראה את יוני הורדוס - יונים
שהיו מאולפות לעמוד בשורות ולקרוא "קירי קירי"
- כלומר "אדוני", כדי לכבד את המלך. אחת היונים
סירבה לדקלם את הקריאה הרגילה, וחברתה אמרה
לה: "עיוורת! תגידי כמו כולן". אבל אותה יונה שינתה
את הקריאה ל"קירי בירי", כלומר זלזול במלך. הגיעו
עבדיו של המלך ושחטו אותה.

שבת שובה

השבת שבין ראש השנה ליום הכיפורים
נקראת "שבת שובה", על שם מילות
הפתיחה של ההפטרה: "שׁוּבוּהָ יִשְׂרָאֵל עַד
ה' אֱלֹהֶיךָ". זוהי שבת מיוחדת בתוך עשרת
ימי תשובה, המזמינה אותנו לעצור לרגע,
להתבונן במעשינו ולחשוב כיצד נוכל להשתפר
ולתקן. בקהילות רבות נושא הרב בשבת זו
דרשה מיוחדת העוסקת בתשובה ובהכנה
ליום הכיפורים.

"תלמוד ישראלי" פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי
המנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר
לתרבות ומורשת ישראל.

זמני השבת במוקדי הפעילות בעולם:

ישראל ו"ם:	ניו יורק:
כניסת שבת: 18:05	כניסת שבת: 18:40
יציאת שבת: 19:17	יציאת שבת: 19:39
ישראל ת"א:	גרמניה:
כניסת שבת: 18:22	כניסת שבת: 18:48
יציאת שבת: 19:19	יציאת שבת: 20:03

איור המחשה שנוצר באמצעות בינה מלאכותית (AI)

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

- 1 מי הדמות המרכזית באיור?
- 2 מה מסמלים האש והעשן שעולים מהעיר?
- 3 מי השליט שמינה את הדמות למושל?
- 4 איזה צום חז"ל קבעו לזכר הרצח שלי ובאיזה תאריך?
- 5 באיזה חבל ארץ הם השתכנו?

על המפה | מצפה המקראית

מצפה הייתה עיר מרכזית בנחלת שבט בנימין, שמילאה תפקיד חשוב בתולדות עם ישראל. בימי שמואל הנביא הייתה מצפה אחד המקומות שבהם שפט את העם, ובה התכנסו בני ישראל למלחמה בפלשתים. גם שאול המלך המלך בה לראשונה בפני העם. מאות שנים מאוחר יותר, לאחר חורבן בית המקדש הראשון, קבע גדליה בן אחיקם את מושבו במצפה, שם ניסה לשקם את שארית יהודה. שם גם נרצח בידי ישמעאל בן נתניה. מיקומה המדויק של מצפה אינו ודאי, ושתי ההצעות המרכזיות במחקר הן תל אינצבה ונבי סמואל - שני אתרים מצפון לירושלים.

נחלות שבטי ישראל. נחלת שבט בנימין במרכז (Wikipedia, Janz)

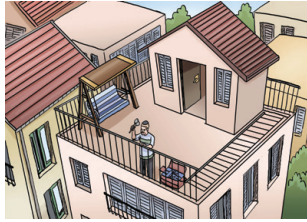
תלמוד

חושבים

קוראים

דף קל"ו: מעקה לגג

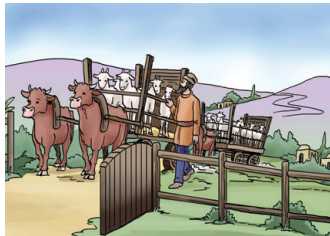
התורה מצוה בספר דברים: "ועשית מעקה לגגך ולא תשים דמים בביתך כי יפל הנפל ממנו" - כל אדם חייב להתקין מעקה בגג ביתו, כדי שחלילה לא יפלו ממנו וינזקו או ימותו. האם גם בית ששיך לשני שותפים חייב במצות מעקה? מדוע עולה על דעתנו שהוא יהיה פטור? מפני שהתורה כותבת: "ועשית מעקה לגגך", משמע שמדובר רק על בית ששיך לאדם אחד, ולא על בית ששיך לשני אנשים. על זה אומר התלמוד שגם בית של שותפים חייב במעקה, שהרי הפסוק מסים: "כי יפל הנפל ממנו", שסיבת המעקה היא כדי שלא יפלו ממנו, וגם מגג בית של שותפים אפשר ליפול.

בית של שותפים חייב במעקה. מה אפשר ללמוד מכך על האחראיות שלנו לשלומם של אנשים אחרים?

דף קל"ז: צמר עזים

האם צריך לתת ראשית הגז מצמר העזים כשם שנותנים ראשית הגז מצמר הכבשים? לכאורה התורה מצוה: "ראשית גז צאנך תתן לו", ועזים גם הן צאן. התשובה היא שצמר עזים פטור מראשית הגז. מדרשת הפסוקים לומדים שמצות ראשית הגז נהגת רק בדבר שראוי להשתמש בו בבגדי כהונה, ורק צמר כבשים כשר לעשיית חוטי התכלת שבבגדי כהונה, אך צמר של עזים אינו כשר לכהן.

מה הקשר בין מצוות ראשית הגז לבין עבודת הכהנים?

דף קל"ט: רמזים בתורה

היכן מרומז בתורה, עוד לפני לידת משה, שמשה רבנו עתיד להיולד?
תשובה: בפרשת בראשית נאמר: "בשגם הוא בשר והיו ימיו מאה ועשרים שנה". "בשגם" בגימטריה "משה", ובהמשך הפסוק נאמר "והיו ימיו מאה ועשרים שנה", כימי חייו של משה רבנו.
היכן מרומז בתורה מעשה המן?
תשובה: בפרשת בראשית נאמר: "המן העץ אשר צויתוך לבלתי אכל ממנו אכלת". "המן" - אותיות "המן", ועל כן נרמז כאן שהמן יתלה על העץ.

מה הקשר בין המילה "המן" בפרשת בראשית לבין המן ממגילת אסתר?

דף קל"ח: עסקת חלקי הבהמה

אדם אחד חזר מהשוחר, כשבגעת המשא שלו מוטלת הבהמה שהשוחרט שחט עבורו, והוא היה בדרך אל לקוחותיו כדי למכור להם חלקים מן הבהמה. באמצע הדרך ביקש ממנו לקנות את החלקים הפנימיים של הבהמה בסכום מסוים. האיש הסכים, וידידו לקח ממנו את הבשר שנקנה. לאחר זמן הקונה שם לב שבין החלקים שהוא קיבל היתה גם הקיבה, שמצוה לתת אותה לפנה. הוא נתן אותה לפנה, ופנה בחזרה למוכר בבקשה שיחזיר לו את המחיר של הקיבה, מכיון שלא יכול היה להשתמש בה. בדף זה כתוב שהמוכר אינו צריך להחזיר לו כסף מפני שמלכתחילה הוא לא התכוון לכלול במחיר את הקיבה, שהרי היא מיועדת לפנה, ולכן המחיר שסופם ביניהם לא כלל מעולם את הקיבה.

מדוע הקונה חשב שמגיע לו לקבל כסף בחזרה על הקיבה?

4260	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934	2883	2448	2448	2238	1948	0
התלמוד בבלי	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	המלכה אסתר	חורבן בית המקדש ה-1	חורבן בית המקדש ה-2	שלמה המלך	דוד המלך	מרת תורה	מרת תורה	מרת תורה	מרת תורה
495	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	המלכה אסתר	חורבן בית המקדש ה-1	חורבן בית המקדש ה-2	שלמה המלך	דוד המלך	מרת תורה	מרת תורה	מרת תורה	מרת תורה

ישראל

נחברותא

חושבים

אלים

דף ק"מ: מצות שילוח הקן

אדם אחד השתוקק זמן רב לקיים מצות שילוח הקן. הוא ראה קן יונה בעץ שבקרוב הסמוך לביתו, טיפס בזהירות על העץ, אך הינה הבחינה בו, התרוממה מן הקן והחלה לרחף מעל הקן כשהיא מנופפת כל הזמן בכנפיה. האם במצב כזה אפשר לקיים מצות שילוח הקן? התשובה היא שאם הכנפים שלה נוגעות בביצים – אפשר. כמו כן, מצות שילוח הקן אפשר לקיים גם אם יש רק ביצה אחת בקן.

מה לדעתכם הקשר בין שילוח האם לבין מידת הרחמים?

דף קמ"א: רבי אושעיא

האמורא רבי אושעיא רבה חי בדור הראשון של האמוראים. גם אביו וגם סבו היו גדולי תורה. רבותיו המובהקים של רבי אושעיא היו בר קפרא ורבי חיאי. רבי אושעיא המשיך את פועלו של רבי חיאי בסידור הבריתות שנותרו אחרי עריכת ששת סדרי המשנה על ידי רבי יהודה הנשיא, וכה סמכו על מעשיו עד שבדף זה מעיד רבי זירא: "כל בריתא שלא נשנית בבית מדרשם של רבי חיאי ורבי אושעיא – משוּבָּשֶׁת היא ולא תביאו ממנה ראיה בבית המדרש!". רבי אושעיא היה מקורב מאוד לבית הנשיא, ובמיוחד לרבי יהודה נשיאה השני, שהטיל עליו תפקידים חשובים, כגון קבלת וחקירת עדי החודש. בין תלמידיו הגדולים: רבי יוחנן ורבי אמי.

רבי אושעיא עסק בסידור הבריתות. מדוע חשוב לדעתכם לשמור ולסדר את דברי החכמים מהדורות הקודמים?

דף קמ"ב: שְׁכָרְךָ שֶׁל מְצוֹת

התורה אומרת בספר דברים לגבי מצות שילוח הקן: "שֶׁלַח תִּשְׁלַח אֶת הָאֵם וְאֶת הַבָּנִים תִּקַּח לָךְ לִמְעַן יִטֵּב לָךְ וְהָרַכְתָּ יָמִים".

אומרת המשנה: אם על מצות שילוח הקן שמפסידים בה רק מעט ממון, מבטיחה התורה שכר כה מרובה למקומה, שיצא להאריך ימים – קל וחומר שיצא אדם לשכר כזה על מצוות חמורות שקשה יותר לקיים אותן.

איזה הפסד יש למי שמקיים מצות שילוח הקן?

התשובה היא שהתורה מחייבת אותנו לשלח את האימא ולא לקחת אותה אלא רק את הביצים או את האפרוחים שבקן. אפילו אם הוא זקוק גם ליונה, עליו לוותר עליה ולא לקחת אותה, וזהו ההפסד הקל שיש למי שמקיים מצות שילוח הקן.

האם לדעתכם כדאי לקיים מצווה רק בגלל השכר שמקבלים עליה?

חידה!

לפניכם הגדרות כפולות שלשתיהן תשובה אחת, זהו את המילים המתאימות:

1. חותנו של יעקב \ בגדי הכוהן הגדול ביום כיפור -

2. כינויו של אחיו של יעקב \ נשלח למדבר ביום כיפור -

3. מחברים בה בדים \ אחד האיסורים ביום כיפור -

4. חטב עצים \ עונשו של האוכל ביום כיפור -

5780

2019 שנת סיום השי"ס ללומדי הדף היומי

5778

2017 70 שנה למדינה

התשכ"ט

1969 אריה לויין הרב

5727

1967 מלחמת ששת הימים

5708

1948 הקמת המדינה

5707

1947 מלחמת העצמאות

5699

1939 שואה

5657

1897 הרצל

5323

רבי יוסף קארו

5260

1500 העת החדשה

5258

1492 גירוש ספרד

4900

הרמב"ם

4800

רשיי

4650

רבי סעדיה גאון

4260

510 ימי הביניים תקופת הראשונים

מתפללים

לפניכם אירוע שעורר דיון משפחתי: למשפחת כהן ב"ה יש שלושה ילדים קטנים. בתקופת החגים, אמרה האימא שגם היא רוצה לחוות את חווית החגים והתרוממות הרוח וההתרגשות, והיא לא מתכוונת להישאר כל תקופת החגים בבית עם הילדים. לכן היא תלך לבית הכנסת עם הילדים אפילו שהם קטנים. החברה שלה גב' לוי אמרה לה שעם כל הכבוד לרצון שלה להתפלל, הילדים שלה עלולים להפריע ולהרעיש בבית הכנסת, וזה לא ראוי שהיא תביא אותם לתפילה.

מצד שני: עם כל ההבנה לרצונה של גב' כהן, ילדיה קטנים והם עלולים להפריע למתפללי בית הכנסת, וזה לא ראוי שבגלל שהיא רוצה להתפלל מתפללים אחרים יסבלו.

מצד אחד: בהחלט אפשר להבין את רצונה של גב' כהן לחוות את אוירת החגים ואת התפילות והתרוממות הרוח, ואת אי רצונה להישאר כל הזמן בבית עם הילדים בלי להתחבר לאווירת החג.

... מה צאתכם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה 'התפלפלתם' עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ונפרסם אותה אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים וגם אתם תיכנסו להגרלה על פרסים שווים

חמד של מושג | שער המשתלח

בזמן שבית המקדש היה קיים, היו מביאים ביום הכיפורים שני שעירים. אחד היה קרב בבית המקדש, ואת השני היו שולחים למדבר, למקום שנקרא "עזאזל". לפני ששלחו אותו, הכהן הגדול היה מתוודה עליו בשם כל עם ישראל ומבקש מה' שימחל על החטאים. בכך היו מסמלים שאנחנו רוצים להוציא מאיתנו את המעשים הרעים, לשלוח אותם רחוק, ולהתחיל מחדש.

דמות | גדליה בן אחיקם

אחרי חורבן בית המקדש הראשון מינה מלך בבל את **גדליה בן אחיקם** למנהיג שארית היהודים שנותרו בארץ יהודה. גדליה קבע את מושבו במצפה, והזמין אליו את היהודים שנמלטו לארצות השכנות ואת החיילים שנותרו בארץ. הוא עודד אותם לשוב, לעבד את האדמה ולאסוף יין, שמן ופירות. אולם ישמעאל בן נתניה, שהיה מזרע המלוכה, התנגד לשלטונו. כפי שמתואר בספר ירמיה. הוא הזהיר על הצפוי להתרחש מפי נאמניו, מפקד הצבא יוחנן בן קרח ואנשיו, שהזהירו אותו מפני ישמעאל. במהלך סעודה במצפה רצח ישמעאל את גדליה ואת אנשיו, בעקבות הרצח חששו היהודים מתגובת בבל וברחו למצרים. מותו היווה באופן סופי את חורבן היישוב היהודי בימי בית ראשון ולא נותרה כל ריבונות יהודית בארץ ישראל למשך שבעים שנה, עד ימי שיבת ציון.

דבר תורה

אחת ההזדרכות החשובות שמוסר משה לבני ישראל בפרשה היא על מעלת החיבור לדורות הקודמים: **"זכר ימות עולם... שאל אביר ויגדר, זקניך ויאמרו לך"**.

בעולם המודרני שלנו, שמשתנה ומתקדם בקצב שיא, קל מאוד ליפול לתחושה שהדורות הקודמים – ההורים או הסבים שלנו – קצת נשארו מאחור. נדמה לנו שהם לא תמיד מבינים את המציאות החדשה, את הטכנולוגיה או את האתגרים של היום. אבל התורה מלמדת אותנו כאן יסוד הפוך: **דווקא בתוך עולם שרץ קדימה, יש חשיבות אדירה לערכי הנצח שלא משתנים לעולם. הדורות הקודמים מחזיקים אצלם את יסודות הרוח, הניסיון וחכמת החיים הפשוטה.** החידוש של הפרשה הוא שהקשר עם העבר לא תוקע אותנו מאחור, אלא בדיוק כמו בעץ – רק מתוך חיבור חזק לשורשים, הענפים יכולים לצמוח, ללבלב ולפרוח בצורה בריאה קדימה.

שאלות השבוע

1. האם צמר של אלפקה חייב בראשית הגז?
2. למי צריך לתת את הקיבה של הבהמה?
3. איזה תפקיד הטיל רבי על רבי אושעיא?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עלון עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@talmudisraeli.co.il לציון את מס' העלון עליו אתם עונים. *בפיקוח רואה חשבון

תשובות

הציור השבועי

1. גדליה בן אחיקם
2. את חורבן ירושלים ובית המקדש בידי הבבלים.
3. מלך בבל.
4. **צום גדליה, חל ביג' בתשרי.**
5. בארץ בנימין, באזור מצפה, שם ישב גדליה.

חידה

עמוד 3 - לבן, שעיר, סיכה, כרת

בחסות קרן פונד

talmudisraeli@talmudisraeli.co.il

טל: 03-9250225 פקס: 03-9265608

מייסד ועורך: מאיר יעקבסון
מנהל חינוכי ועורך: אבי רט
יו"ר חבר הנאמנים: ר"ח חיים פרייליכמן

תלמוד ישראלי